
OPONENTSKÝ POSUDOK DIZERTAČNEJ PRÁCE

Meno habilitanta: PaedDr. Zuzana Kurucová, PhD.

Názov habilitačnej práce: Internet ako sociopatogénny faktor a vybrané nástroje na elimináciu súvisiacich dopadov

Odor: habilitačné konanie a inauguračné konanie v študijnom odbore 3.2.3 Masmediálne štúdiá

Rozsah práce: 192 s.

Meno oponenta: doc. PaedDr. PhDr. Marcel Lincényi, PhD.

Pracovisko oponenta: Celouniverzitné pracovisko Katedra politológie,
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Hodnotený aspekt	Hodnotenie
Zhodnotenie významu a originality riešenej problematiky	Pre súčasnú dobu je charakteristické rýchle šírenie a všeobecné využívanie nových médií. Najmä u detí a mládeže patria v súčasnosti k najpopulárnejším médiám práve tie, ktoré využívajú nové formy elektronickej komunikácie. Čoraz častejšie sa preto v odbornej verejnosti diskutuje o otázkach dopadov, vplyvu a účinkoch používania internetu deťmi, vrátane príležitostí a rizík. Zvolená téma habilitačnej práce je preto zvyšne uvedeného v dnešnej dobe aktuálna a potrebná pre teóriu a prax súčasných médií.
Formálne zhodnotenie práce	Habilitačná práca PaedDr. Zuzany Kurucovej, PhD. pozostáva zo šiestich hlavných kapitol, ktoré sú rozdelené v teoretickej časti a empirickej časti. Metodologicky je práca vyvážená, obsahuje kapitoly, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie vytýčených výskumných cieľov. Prehľadnosť textu iba miernu narušuje samostatné číslovanie v teoretickej a výskumnej časti. Text habilitačnej práce je zväčša kultivovaný, zrozumiteľný a odborne fundovaný, ale len na niektorých stranách možno nájsť formálne gramatické a štylistické nepresnosti. Autorka napríklad na str. 70 uvádzia slovné spojenie „digitálnych domorodcov“, ktoré v súvislosti so žiakmi nie je najvhodnejšie. Prehľadnosť a zrozumiteľnosť habilitačnej práce dotvára

	taktiež adekvátny počet tabuľiek a grafov. Niektoré tabuľky sú zalomené cez dve strany (napr. tabuľka č. 23 a č. 25), čo mierne znižuje prehľadnosť údajov. Uvedené formálne pripomienky nemajú však závažný vplyv na kvalitu a obsah textu.
Úroveň rozpracovania teoretickej časti práce	Teoretické spracovanie habilitačnej práce je dostatočné po rozsahovej a obsahovej stránke. Teoretická časť práce sa začína definovaním informačnej kompetencie detí. Autorka sa v jednotlivých subkapitolách postupne venuje frekventovanosti a možnosťami využívania komunikačných technológií, ako aj jednotlivými druhmi a povahou aktivít detí vo virtuálnej realite a na sociálnych sieťach. V druhej kapitole habilitantka pojednáva o nástrahách a rizikách virtuálnej komunikácie. Najskôr veľmi stručne a výstižne spracúva pravidlá komunikácie a ochrany detí a mládeže, následne poukazuje na jednotlivé spoločenské a individuálne riziká virtuálnej komunikácie, vrátane kyberšikany, kybergoomingu, sextingu, kyberstalkingu, až po závislosť od sociálnych sietí. Pri spracovaní teoretickej časti práce sa autorka opiera o relevantnú literatúru, ktorá v zozname bibliografických odkazov predstavuje takmer 13 normostrán. Pozitívne možno vyzdvihnuť to, že vyše $\frac{3}{4}$ odkazov sú cudzojazyčné zdroje.
Zvolené metódy spracovania	Nosnou časťou habilitačnej práce je jej výskumná časť, ktorá pozostáva zo 4 hlavných kapitol. V prvej kapitole habilitantka jasne stanovuje hlavný cieľ a parciálne ciele, podrobne formuluje hypotézy, popisuje zber údajov a vysvetľuje otázky dotazníkového zisťovania. Hlavným cieľom výskumu bolo zistiť, čo napokon deklaruje sama autorka, ako žiaci v súčasnosti používajú masovo-komunikačné prostriedky, vrátane analýzy činnosti, doby používania, spôsobov ochrany, záujmov a využitia sociálnych sietí na internete. Autorka si taktiež stanovila 16 parciálnych cieľov výskumu. Uvedené ciele sú ďalej rozpracované v kapitole „1.2 hypotézy výskumu“ vo forme formulovaných 88 hypotéz, ktoré sú zrejme omylom označované ako VO (výskumné otázky). V tomto prípade by bolo prehľadnejšie, keby autorka vyselektovala 5-9 najvýznamnejších hypotéz a rozdelila ich medzi hlavné a parciálne. Rovnako by sme odporučili doplniť východiská, na základe ktorých boli stanovené jednotlivé hypotézy. PaedDr. Zuzana Kurucová, PhD. v habilitačnej práci využila viaceré teoretické a empirické metódy spracovania práce, ktoré zdôvodnila

	v druhej kapitole výskumnej časti. V rámci teoretického spracovania práce autorka využila logické metódy ako sú analýza, syntéza, indukcia, dedukcia. Hlavnou výskumnou metódou na zber dát bol dotazník. Možno oceniť, že na interpretáciu výsledkov dotazníka boli použité viaceré empirické metódy ako sú štrukturálne modelovanie rovníc, regresná analýza, študentov dvojvýberový nepárový test, test dobrej zhody, či Z-test.
Úroveň rozpracovania výskumu	<p>Podrobne výsledky realizovaného výskumu sú prezentované v tretej kapitole výskumnej časti habilitačnej práce a následne zhrnuté najdôležitejšie zistenie v časti diskusia. Prehľadnosť výsledkov práce mierne znižuje ich kategorizácia do 21 subkapitol.</p> <p>Napriek tomu, že PaedDr. Zuzana Kurucová, PhD. výskum realizovala v roku 2017, možno považovať výskumné otázky, ktoré vo výskume nastoľovala, za dodnes aktuálne a výsledky dotazníka za prínosné a stále použiteľné. Celkovo oceňujem, že výsledky takto koncipovanej kvantitatívnej stratégii a samotného výskumu poskytujú nielen informácie o reálnom stave používania internetu mladými ľuďmi, ale poukazujú aj na možné návrhy a odporúčania na elimináciu súvisiacich negatívnych dopadov na spoločnosť.</p> <p>Nie celkom zrejmý je však výber a charakteristika výskumného súboru. Autorka v kapitole 1.3 Zber údajov uvádzia, že v prvom kroku bol vytvorený zoznam všetkých základných a stredných škôl v Slovenskej republike, pričom pomocou metódy náhodného výberu sa zabezpečil výber škôl pôsobiacich v SR. Následne mali byť vybrané školy oslovené telefonicky a prostredníctvom e-mailu so žiadostou o to, aby žiaci vyplnili predmetný dotazník. V kapitole 3.1 sa dozvedáme, že do vyhodnotenia výberového súboru žiakov boli braní do úvahy žiaci z Hlavného mesta SR (Bratislavský kraj – mesto) a žiaci z Čadce (Žilinský kraj – vidiek). Uvedený výber výskumného súboru z nášho pohľadu nie je optimálny z viacerých dôvodov. Výskumný súbor pozostávajúci z Bratislavského a Žilinského kraja nie je možné považovať za reprezentatívny na celú populáciu žiakov Slovenskej republiky, keďže sa jedná o žiakov iba zo Západoslovenského kraja, pričom žiaci zo Stredoslovenského a Východoslovenského kraja môžu mať iné návyky a spôsoby správania sa na internete. Ďalej nie je optimálne porovnávať výskumnú vzorku z Hlavného mesta SR, ktoré má 450 tisíc obyvateľov s výskumnou vzorkou z Čadce, ktoré má 23 941 obyvateľov. Je taktiež diskutabilné, či</p>

	možno považovať žiakov z Čadce za žiakov z „vidieku“, keďže Čadca je okresné mesto v Žilinskom kraji.
K výsledkom a prínosom habilitačnej práce	<p>Z vyššie uvedeného je možné konštatovať, že PaedDr. Zuzane Kurucovej, PhD. sa podarilo splniť vytýčené výskumné ciele, pričom hodnotiace závery a východiská práce môžu mať bezpochybne širší význam jednak v teoretickej ako aj praktickej rovine.</p> <p>Z realizovaného výskumu vyplynuli viaceré zaujímavé výsledky, pričom tie najvýznamnejšie autorka zhrnula v kapitole 4 – Diskusia k výskumu a odporúčania.</p> <p>Za zaujímavé výsledky habilitantky možno okrem iného považovať to, že sedem z desiatich oslovených žiakov začína používať internet v období medzi 7 až 10 rokmi života, či tiež zistenie, že každý tretí žiak používa internet každý deň viac ako 4 hodiny. Zaujímavým zistením tiež je to, že najvýznamnejšie negatívne javy, s ktorými sa žiaci stretli na internete, patria nevhodné výrazy, poznanie, že informácie na internete neboli pravdivé, výskyt nevhodnej reklamy vzhľadom na ich vek, či vysmievanie sa a šikania.</p> <p>Zaujímavé výsledky práce si pytajú viaceré návrhy a odporúčania pre prax, ktoré autorka ohraničuje na známe formy ochrany pred hrozbami na internete ako sú antivírusový program, neverím všetkému, čo sa dozviem na internete a nezverejňovanie svojich osobných údajov na internete.</p>
SÚHRNNÉ STANOVISKO OPONENTA	<p>Predložená habilitačná práca spĺňa/nespĺňa požiadavky na uvedený typ kvalifikačných prác.</p> <p>Preto odporúčam/ neodporúčam, aby VR Paneurópskej vyskej školy v Bratislave po splnení všetkých ďalších náležitostí udelila PhDr. Zuzane Kurucovej, PhD. titul „docent“ pre odbor habilitačného konania masmediálne štúdiá.</p> <p>V Bratislave, 14. augusta 2020</p> <p>.....</p> <p>doc. PaedDr. PhDr. Marcel Lincényi, PhD., v. r.</p>

<p>Otázky pre habilitantku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Z vyššie uvedených pripomienok k výskumnému súboru by habilitantka mohla priblížiť výskumnú vzorku z dotazníkového šetrenia a zdôvodniť jej výber. - Realizovaný výskum z roku 2017 priniesol zaujímavé výsledky ohľadom správania sa žiakov na internete. Habilitantka by mohla prezentovať svoj názor, či a aké vývojové tendencie vplyvu internetu na spoločnosť zaznamenala za posledné roky. - Ako hodnotíte činnosť dotknutých štátnych orgánov v súvislosti s ochranou detí pred hrozbami na internete? - Aké nové odporúčania, postupy, metódy, programy by autorka navrhla na elimináciu negatívnych dopadov internetu na deti a mládež u žiakov a študentov v slovenských školách? - V habilitačnej práci sa venujete negatívnym javom na internete a vybraným nástrojom na elimináciu súvisiacich dopadov u detí a mládeže. Aké príležitosti a pozitívne javy má používanie informačných a komunikačných technológií deťmi podľa Vás?
--------------------------------	--